

B

ISSN 0802-3824

Premiekonkurranse

Også denne gang har vi en premiekonkurranse:

Et kongemonogram sammen med årstall er hugget inn i fjellet et sted i Røyken. Og oppgaven går ut på å finne frem til hvikle kongemonogram det dreier seg om og stedet hvor det finnes.

Svaret sender du til
Bygdemagasinet,
Krystallveien 37,
3478 Nærnes

innen utgangen av september -91.

Blant de riktige løsninger som er kommet inn til bladet innen denne frist trekker vi ut to som vil få en liten premie i lokalhistorisk stil tilsendt i posten.

Lykke til!

BYGDEMAGASINET

NR 20, SEPTEMBER 1991

Oldtidsmarsjen

Søndag 22. september arrangerer vi "Oldtidsmarsjen" for 4. året på rad.

Som tidligere er det start fra Gullaug I.F.s bane i Lier mellom kl. 10.00 og kl. 11.00.

Turen går opp Gullaugkleiva, over Askestad, Grini til Røyken kirke hvor det er anledning til en rast med noe å drikke. Videre fortsetter turen over Klokkejordet, Vang, Syltingli, Mølla i Grodalen, Fossum, Bø og frem til Slemmestad Ungdomsskole hvor turen avsluttes.

Totalt er turen ca. 16 km, men det er også anledning til å gå "halv marsj". I så fall kan man avslutte eller starte ved Røyken kirke.

Langs løypa vil det være oppsatt skilt med orientering av historisk interesse. Kjente folk vil også kunne orientere.

Det går egen buss fra Slemmestad Ungdomsskole til Gullaug kl. 09.30. Denne bussen kjører også tilbake til Gullaug, via Røyken og Spikkestad etter marsjen ca. kl. 15.00.

Ta gjerne med venner og bekjente.

HJERTELIG VELKOMMEN

Bygdemagasinet

Krystallveien 37, 3478 Nærnes

Organ for Røyken historielag

Redaktør: Ole Sønju, Krystallveien 37,
3478 Nærnes. Tlf. 281254

Innhold	Side
Oldtidsmarsjen	1
Fra formannen	3
Museumsturen:	
Drammen Museum og Gulskogen gård	4
Arbo fra Strømsø - -	6
I Drammen Museum:	
Røyken-kruset, Tebord	7-8
Imponerende	7
Sørgeasken	9
Cementmuseet 50års jublanter	10
Kjekstad Torvstrøfabrikk	12
Dyktig husbestyrerinde	14
Nytt medlem	14
Gammel bebyggelse 6: Rud	16
Norske kongemonogrammer gjennom 800 år	18
Premiekonkurransen i nr 19	20
Veiledning i at lese Haandskrifter	21
Historielagets arkiv i biblioteket	24
Gjenstander i Bygdesamlingen	26
Cementmuseet, Slemmestad	28
Konfirmanter anno?	28
Skatten 1963	30
Prestens klokke	32
Matkunst i Røyken	33
Bygdemagasinet som bok - noe for deg?	34
For 50 år siden	34
Barnemord	35
Hjemmebrenning tillatt?	35
Annonser	35
Premiekonkurranse	siste side

Bygdemagasinet nr. 20, opplag 500
Redaksjonen avsluttet 24. august 1991

Fra formannen

Vel overstått sommer. Det fine været har forhåpentlig gitt oss krefter og lyst til ny innsats for Historielaget.

Kveldsturen til Drammen Museum ble en opplevelse for de ca. 30 personer som deltok. Konservator Einar Sørensen guidet oss gjennom den nye avdelingen - "Lycephaviljongen". Deretter tok han oss med til Gulskogen gård hvort vi også fikk del i historien bak den nyåpnede "Sjøboden".

Til den annonserte turen til Storøya på Ringerike den 24. august har det meldt seg 61 personer. Vi håper på en fin opplevelse.

I løpet av september måned arrangeres kveldstur til Fossesholm i Vestfossen. Vi annonserer denne turen i lokalavisene.

Representanter for styret har hatt kontakt med kulturkontoret angående Hernestangen og den fremtidige utnyttelse av dette friområdet. Etter styrebehandling senere i august vil vi konkretisere våre ønsker ovenfor kommunen. Vi tror det ligger an til et fruktbart samarbeide på dette interessante området.

En lei sak ble vi orientert om den 16. august. Frogn kommune skal grave vannledning gjennom kommunen. Nå har de allerede gravet ca. 1 km. i noe av den beste delen av Oldtidsveien fra Elopak til Askestad gård. Vi har befart ødeleggelsene sammen med rep. fra Fylkeskulturkontoret og kommunens eget kulturkontor. Vi undersøker nå hvordan dette har kunnet skje.

Når det gjelder Kornmagasinet er situasjonen den at en del av bygningen ble vasket før ferien. Det avsluttende malerarbeide vil bli utført nå i august/september. Ny inngangsdør er også på plass.

Cato Christoffersen

Museumsturen:

Drammens Museum

Gulskogen Gård

Forsommerens museumstur ble avviklet på kveldstid tirsdag 18. juni. På programmet sto omvisning på Drammens Museum og Gulskogen Gård m/ sjøbod.

17 lagsmedlemmer deltok i opplegget denne regntunge junikvelden med konservator Sørensen som effektiv veileder.

Etter servering av kaffe og kaker i museets kafe startet omvisningen i den nye delen av museet blant rosemaling, møbler og tekstiler fra hele fylket. Drammens Museum er nemlig et fylkesmuseum. Omvisningen i resten av museet måtte utstå for å få tilstrekkelig tid på Gulskogen Gård som er relativt "ny" i museumssammenheng. Omtale av dette flotte anlegget fant vi i en folder som "Gulskogen Gårds Venner" har gitt ut. Derfor gjengir vi et utdrag fra denne.

GULSKOGEN GÅRD

Fortsetter neste side ----->

«På mange måter inntar Gulskogen gård i Strømsgodset en særstilling blant våre fortidsminner.

Det gjelder ikke bare det uvanlige rike artikulerte anlegget med den stilfulle hovedbygningen og parken.

Like viktig er det at stedet hele tiden har vært i samme families eie og dermed fått en utpreget kontinuitet og organisk sammenheng interiørmessig.

Hver generasjon har satt sitt preg på anlegget, like fra Peter Nicolai Arbo bygget Gulskogen i 1804, til den siste residerende representant for familien, arkitekt Chr. Fredrik Arbo, avgikk ved døden i 1951. Det er på den måten skapt en hjemlig atmosfære som det har vært maktpåliggende å føre videre under den pågående restaurering av gården.

Det var arkitekt Arbos brennende ønske at Gulskogen måtte bevares intakt i fremtiden. Og for han døde, ba han sine venner, verftseier Yngvar P. Berg og frue, om å ta et initiativ for bevaring av eiendommen i samarbeid med Drammens Museum og daværende riksantikvar Arne Nygård Nilssen. Ved en donasjon fra verftseier Yngvar P. Berg og frue ble opprettelsen av Gulskogen Stiftelse mulig gjort den 25. oktober 1961. Stiftelsens statutter ble approbert av Sosialdepartementet den 18. juni følgende år.

••

Familien Arbo hører til de ledende slekter i Drammen like fra tidlig på 1700-tallet.

Som kjøpmenn, skipsredere og trelasthandlere var dens representanter knyttet til Strømsø, hvor de hadde sin store, praktfulle bygård, sine sjøbuer og andre anlegg som markerte deres økonomiske virksomhet.

På den måten var Gulskogen etter tidens mote egentlig tenkt som et landsted for familien. Men etter at byggherren, Peter Nicolai Arbo og hans hustru Anne Cathrine Collett, kort etter flyttet til Danmark, hvor de etter hvert skaffet seg en rekke eiendommer, tjente Gulskogen noen år som sommerbolig for trelasthandler og skipsreder Thor Christensen. Da denne vissnok ikke klarte å oppfylle sine forpliktelser, har Arbo i 1825 tatt gården tilbake.

Henning Alsvik

Den 40 mål store parken er et kapittel for seg, og den som en sommerdag rusler rundt der føler seg virkelig hensatt til de gode gamle dager. Her midt i byen ligger den som en perle, en fredet oase. Noe ikke minst det yrende og varierte fugleliv bærer bud om. Fra direktør Alsviks innledning i «Fører for Gulskogen» sakser vi:

«Parken med sine terrasser, parterrer, alléer, aksialvirkninger, den morsomme labyrint og den enestående lindeallé langs elven, har hatt et preg av stilfull barok-rokoko med innslag av mykere partier i romantisk engelsk landskapsstil.

Den har dannet en glimrende ramme omkring gårdsanlegget med den vakre hovedbygning i Louis-seize-stil.

På Gulskogen Gård er også gjenreist en av de gamle sjøbodene som var et karakteristisk trekk langs elva i gamle dager. Denne bygningen ser meget beskjeden ut utenfra. Men vel innenfor døren kan man ikke unngå å bli imponert. hele tre etasjer med gjenstander knyttet til tidligere tiders virksomhet langs elv og på fjord var å finne bak de solide tømmervegger. Det dreide seg om fiske, sagbruk,

tømmerfløtning og annen elveferdsel, bare for å nevne noe.

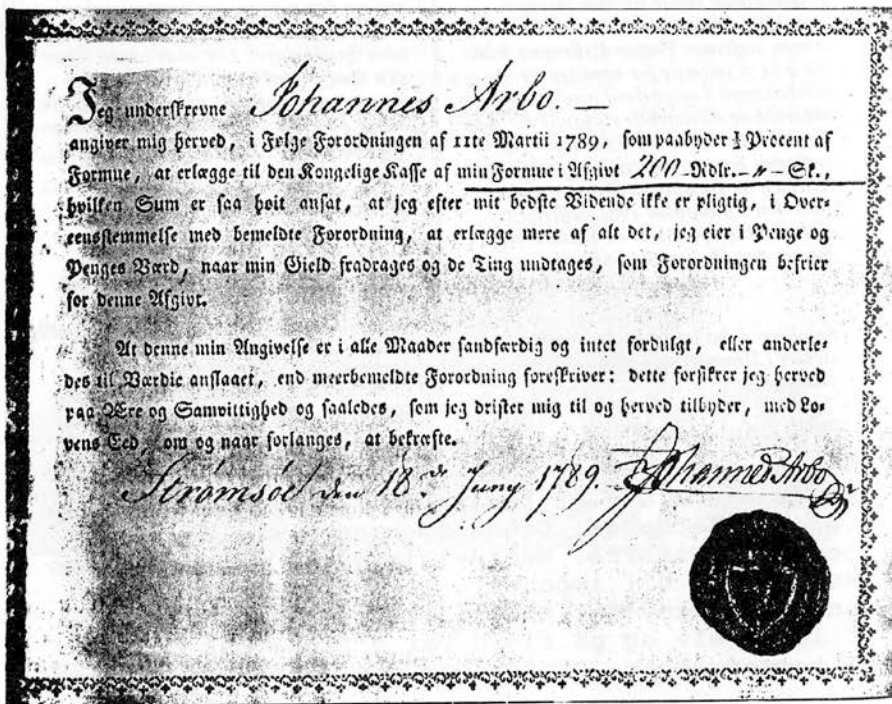
Vi anbefaler de av våre lesere som ikke deltok i vårt opplegg å besøke Gulskogen Gård og sjøbod ved første anledning. Det vil du ikke angre på.

Ole

Arbo fra Strömsöe --

Arbo-familien fra Strömsöe må ha vært svært formuende på det tidspunkt de bygde sitt prektige landsted på Gulskogen (1804). Johannes Arbos "skatteseddel" fra 1789 viser dette. Som vi ser utgjør formuesskatten til kongens kasse 1/2 % av netto formue. Og dette blir ifølge ham selv 200 riksdaler i skatt. Dette skulle tilsi en netto formue på 40.000 riksdaler etter hans egen vurdering "paa Ære og Samvittighed".

Original i Drammens Museum.

I Drammen Museum

Drammens Museum er et fylkesmuseum for Buskerud. I samlingene finnes også en del gjenstander fra Røyken.

Røyken-
kruset

Dette kruset av
ler med sølv-
lokk er datert
1730.

Det er kommet
til museet fra
Røyken.

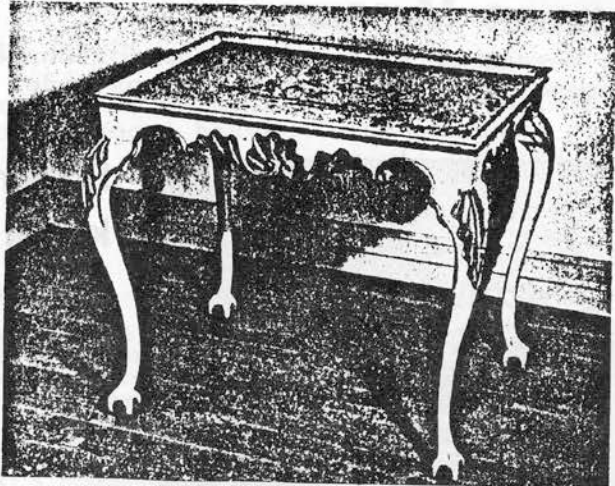
Fortsetter neste side ----->

Imponerende

I Bygdemagasinet nr. 18 fortalte vi om Lokalhistorisk Magasin, et nytt landsdekkende tidsskrift om lokalhistorie.

Nylig hadde "Lokalhistorisk Magasin" en omtale av aktivitetene i vårt lag, Røyken historielag, og de gjenga Penny Hansens tegning av Kornmagasinet. Bladet avsluttet sin omtale av våre lagsaktiviteter med følgende konklusjon: Imponerende.

Tebord

Dette vakre tebordet fra 1760-årene i rokokkostil kommer også fra Røyken.

Under:
Bordplaten er trukket med voksduk som imitasjon av fajanse med mangnlignende fiolett farge på hvit bunn. Langs kantene ses en noe nedslitt rokokkobord.

Illustrasjoner fra bokverket "Drammen - En norsk østlandsbys utviklingshistorie" Bind II utgitt i 1962.

Sørgeasken

I 1981 skrev pensjonert industridirektør Einar Slåtto om sørgeasken ved Røyken kirke i et innlegg i Røyken og Hurums Avis.

Einar Slåtto bodde ved Klokkehaugen like bak kirken. Han døde i 1986, 88 år gammel.

I samråd med hans datter Barbro gjengir det vesentligste av artikkelen. Se neste side --->

Sørgeasken ved sydveggen til Røyken kirke ble plantet som gravminne over et lite barn for over 100 år siden.

Til venstre sees "Røykenprestens" gravminne i støpejern.

Helt i bakgrunnen sees Heggum som totalt har forandret karakter det siste 10-året.

Foto fra 1980, Ole Sønju.

Asken er ved sin eiendommelige form en severdighet og har en spesielt dekorativ virkning mot kirkeveggen.

Men det som er mest interessant er historien om sørgeaskens tilblivelse. Jeg tror menigheten og de som har med kirken å gjøre, vil ha interesse av en beretning om sørgeaskens tilknytning til kirken, og at den derfor bør nedtegnes.

Prest i Røyken i tiden 1881 til 1890 var Michael Johan Færden. I denne tiden mistet prestefamilien et lite barn som ble begravet på gravstedet rett øst for «Røykenprestens» gravsted. Min mor fortalte meg at fru Færden plantet en sørgeask over sitt lille barns grav. Den er altså nå over 90 år.

Presten Færden flyttet i 1890 til sin fødebygd Norderhov som prest. Min søster Liv forteller at hun som barn i 3—4 år hadde som oppgave å vanne graven, og at fru Færden kom hver vår for å stelle

med den. Kisten ble flyttet til Norderhov en gang omkring 1910. Barnet var lagt i en blykiste, hvilket ofte var tilfelle for prestefamiliens barn.

Prestene flyttet jo ganske ofte og ønsket en lett mulighet for å få barna gravlagt på samme hvor de selv skal gravlegges.

Jeg har ved henvendelse til en av Færdens barnebarnsbarn fått opplyst at Færden som også ble prost for distriktet, døde i 1912 og er gravlagt på Haug kirkegård i Haugsbygd, hvor også lille Johannes, som døde i Røyken, er gravlagt.

Gravstedet ved Røyken kirke ble stående ubrukt inntil 1923 da min far døde og sogneprest Fjellbu fant at han som klokke burde få dette gravstedet som sitt siste hvilested, rett utenfor den plass i kirken hvor klokkestolen sto.

*Røyken, januar 1981
Einar Slåtto*

Cementmuseet 50 års jubilarer

Et fint innslag i Cementmuseets samlinger i Slemmestad er "en vegg" med 50-års jubilarer. Hele 60 karakteristiske blyantportretter i ramme med årstall sier ikke så lite om stabil arbeidskraft.

Samlingen dekker tidsperioden 1894-1972 og bør være god lokalhistorie for fler enn Slemmestad-folk. Derfor gjengir vi navnelisten sammen med årstall.

1. Wøien, Edvard	1894-1944	31. Gylstrøm, Gunnar	1916-1966
2. Wøien, Harald	1916-1966	32. Nilsen, Martin	1908-1958
3. Eriksen, Helge	1914-1964	33. Nielsen, Karl	1913-1963
4. Eriksen, Erik	1895-1945	34. Thivander, Thoralf	1912-1962
5. Eriksen, Øvind	1923-1975	35. Kristiansen, Reidar	1914-1964
6. Nordli, Kristian	1899-1949	36. Andersen, Arnt	1919-1969
7. Nordli, Harald	1897-1947	37. Andersen Arthur	1918-1968
8. Smaalund, Rudolf	1913-1963	38. Thorstensen, Ingvald	1914-1964
9. Smaalund, Adam	1907-1957	39. Særum, Adolf	1914-1964
10. Smaalund, Jørgen	1899-1949	40. Høyvang, Alf	1915-1965
11. Smaalund, Olaf	1899-1949	41. Martinsen, Kristian	1908-1958
12. Ingebretsen, Kastor	1914-1964	42. Fudahl, Trygve	1914-1964
13. Ingebretsen, Kristian	1918-1968	43. Fredriksen, Fredrik	1912-1962
14. Bech, Kristian	1912-1962	44. Olausen, Olaf	1921-1972
15. Bech, Alfred	1920-1970	45. Thoresen, Kingo	1912-1962
16. Kristensen, Bjarne	1910-1960	46. Johansen, Ragnvald	1912-1962
17. Kristensen, Halvard	1916-1966	47. Dalheim, Johan	1919-1969
18. Kristensen, Hans	1915-1965	48. Kristiansen, Oskar	1896-1946
19. Davidsen, David	1911-1961	49. Ellefsen, Johan	1910-1960
20. Davidsen, Charles	1915-1965	50. Sjølund, Sverre	1915-1965
21. Berger, Oskar	1908-1958	51. Mathiasen, Otto	1906-1956
22. Berger, Konrad	1910-1960	52. Blomkvist, Albert	1913-1963
23. Edvardsen, Hilmar	1916-1966	53. Hansen, Thorolf	1914-1964
24. Edvardsen, Johan	1896-1946	54. Lilleseth, Peder	1898-1948
25. Fossum, Osvald	1916-1966	55. Nilsen, Anders	1908-1958
26. Lillelien, Ragnvald	1908-1958	56. Mangen, Karl	1908-1958
27. Berger, Eiulf	1921-1971	57. Rugaas, Henry	1919-1969
28. Dambo, Oskar	1912-1962	58. Granlund, Harald	1910-1960
29. Kjos, Hans	1912-1962	59. Thorvbråten, Kristian	1917-1967
30. Olsen, Harald	1916-1966	60. Karlson, Arthur	1916-1966

Kjekstad Torvstrøfabrikk

Gjennom generasjoner har nordmenn skåret og tørket torv til brensel, husisolasjon og til strø for husdyrene i fjøs og stall.

I Røyken har imidlertid torva hatt noe mer begrenset anvendelse. Vi kjenner ikke til at den i nevneverdig grad har blitt brukt til brensel. Dette skyldes selvsagt at vi alltid har hatt rikelig tilgang på trevirke til oppvarming og koking. Like vel finner vi rundt om i myrene merker etter torvskjæring. Mange gårder hadde sin egen torvmyr for å skaffe nødvendig strø til husdyrene. Forøvrig har det lenge vært kjent at torv er et ypperlig jordforbedringsmiddel.

I Kjekstadmarka i Røyken ble torvskjæring drevet i riktig stor målestokk i sin tid. Nord-vest for bebyggelsen på gården, nær Stordammen, lå tidligere det store myrområdet Breimåsan. Det var der Kjekstad Torvstrøfabrikk drev sin virksomhet fra omkring århundreskifte og utover. Myrene på Breimåsan var på omkring 100 mål og ga grunnlag for torvproduksjon i en årrekke samtidig som man hentet torv fra en del myrer i nærheten.

Kjekstad Torvstrøfabrikk på Breimåsan.
Foto omkring 1910.

Torva ble såret ut av myra i passende firkanter på våren og forsommeren og stablet opp til tørk i såkalte rauk. Dels ble den tørket på torvhesjer laget av stolper, bord og lekter. Så snart den var tørr ut på sommeren og høsten ble den kjørt frem til fabrikkbygningen oppe på myrkanten for lagring og riving. Transporten skjedde dels med hest, dels med traller som ble kjørt på skinneganger. Rester av disse skinnegangene var fortsatt intakt da golfbanen ble anlagt på det samme sted for få år siden. Under riveprosessen ble torva finsmuldret i en spesiell rivemaskin. Etterpå ble den presset i passende rektangulære baller med to trerammer og jerntråd rundt som emballasje.

Å skaffe drivkraft til rive- og pressemaskiner på fabrikkens var ingen enkel sak omkring århundreskifte. For det var ingen elv med fossefall av betydning i nærheten. Derfor ble det bygget en demning ved Tretjern for å samle opp driftsvann fra den lille bekken som renner fra Stordammen og ned forbi det nåværende trelastutsalg på Kjekstad. Et par hundre meter nedenfor demningen er det et lite fossefall i bekken. Der finner vi fortsatt solide granittfundamenter til det store vannhjulet som var i sving der. Nede i bekkeløp ligger fortsatt akslingen til vannhjulet, en solid stokk av malmfuru med en lengde på 3-4 meter. Etter høyden på fundamentene å dømme har diameteren på vannhjulet vært omtrent det samme.

For å overføre kraften fra vannhjulet opp til fabrikkens ble det bygget ståltauttrekk på tilsammen 3-400 meter. Leter en litt i lyngen undervegs finner en en del bolter i fjellet der hjulene til ståltauttrekkene har vært forankret.

Gamle røykenbøinger forteller at omkring 20 mann kunne være i virksomhet på torvstrøfabrikken samtidig. Skolebarn, både jenter og gutter, hadde gjerne sommerjobb med stabling av torv.

Noe av de ferdige produktene, altså torvstrø presset i baller, ble solgt omkring i bygda, men det meste ble transportert med jernbanen til Oslo og Drammen. Også der gjorde torva tjeneste som strø i stallene, og ikke lite ble brukt til å trekke opp urin i de mange utedoer som fortsatt fantes i våre byer.

Virksomheten ved Kjekstad Torvstrøfabrikk var størst henimot 1920-tallet. Litt senere brant de store anleggene ned til grunnen.

Driften fortsa tte også etter brannen, men i beskjeden målestokk. Det meste av produksjonen gikk med til gårdens eget bruk. Omkring 1935 var det nesten slutt på den brukbare torva i det store myrområdet og virksomheten på torvstrøfabrikken ble stort sett nedlagt.

I dag er det ikke meget som minner om torvstrøfabrikk på Breimåsan. Men ute i bjerksekogen ved siden av golfbanen frister de siste rester av maskinparken tilvarelsen under åpen himmel. I støpegodset på det største tannhjulet kan ennå inskripsjonen MARKENS GRØDE, DRAMMEN leses. Forøvrig er vi

blitt fortalt at noe av maskineriet fra en nedlagt drensrørfabrikk nede ved gårdsbebyggelsen ble overført til torvstrøfabrikken. La oss også nevne at torvstrøfabrikken de siste årene den var i drift fikk elektrisk kraft overført fra eget elektrisitetsverk som ble anlagt i et fossefall nede ved gården.

Ole Sønju

Kartskisse, se neste side ---->

Dyktig husbestyrerinde

"Asker - bidrag til bygdens gaardshistorie" heter en bygdebok for Asker som ble utgitt i 1917. Forfatter av den 430 sider tykke boka er Halvard Torgersen.

Fra denne boka har vi hentet at avsnitt fra beskrivelsen av gården Dikemark. Dette er egentlig en nabogård til Røyken på Kjekstadmark-siden.

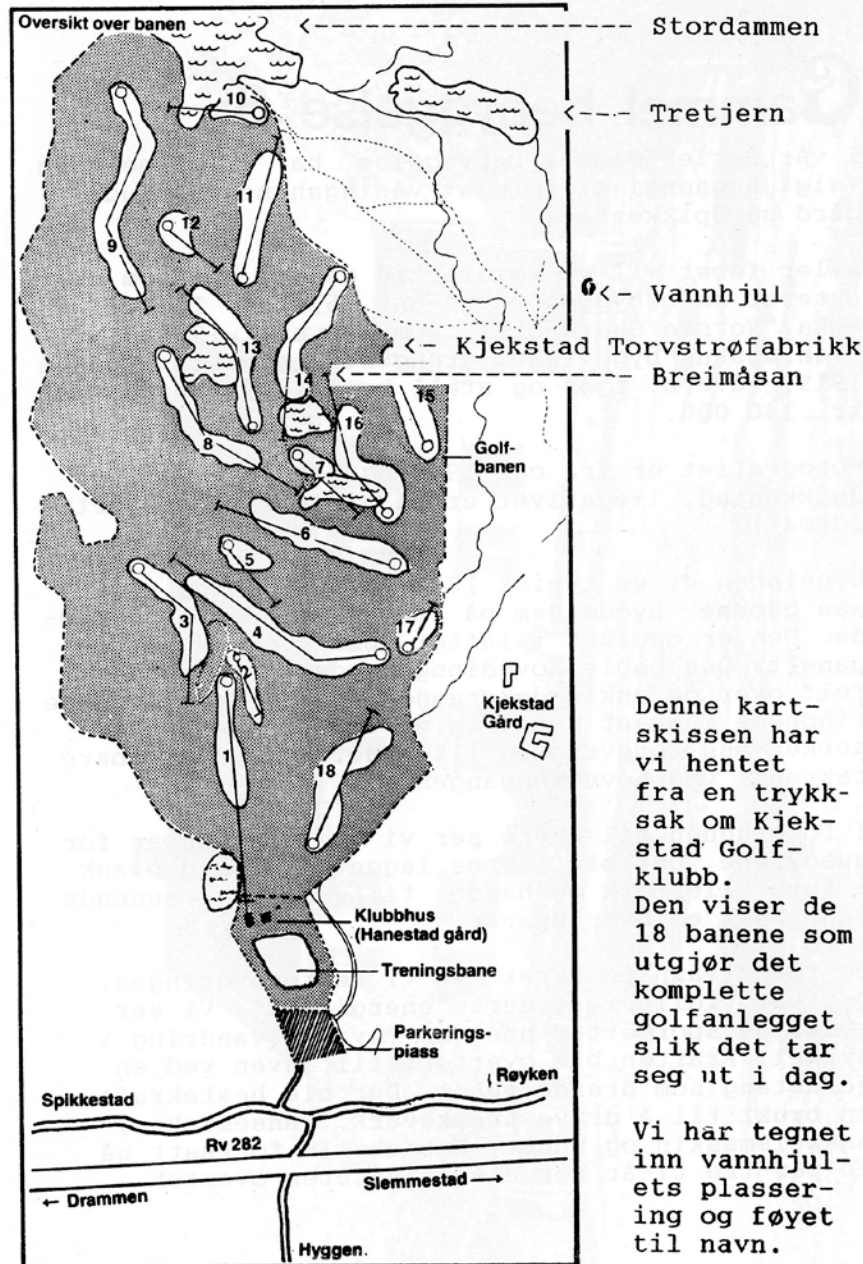
La oss først nevne at det på gården Dikemark ble anlagt et jernverk i 1697, nedlagt omkring 1820. Jord- og skogbrukseiendommen skiftet deretter eier mange ganger. I 1860 ble den kjøpt av Kjekstadfamilien i Røyken. Og det er fra Kjekstads eiertid på Dikemark hvor dette lille klippet er hentet:

De næste eiere blev i 1860 *Gulbrand Kjekstad* og efter ham brødrene *Bernhard* og *Edvard Kjekstad* paa nabogaarden over skogen i Røken. Brødrene, som forøvrig begge var sterkt optagne med offentlige hverv, førstnævnte som amtsagronom i Buskerud, den yngste som statskonsulent i husdyravl søndenfjelds, og desuten hadde det store Kjekstad bruk at bestyre, kunde selvfølgelig ikke til stadighet føre tilsyn med Dikemark. De drev derfor denne gaard ved hjelp av fuldmægtig og hadde desuten en usedvanlig flink husbestyrerinde, frk. Røsholm, som greiet baade husholdningen og gaardsdriften, om det knep. Man paastod, at hun hadde faat en stor træl paa pekefingeren bare ved idelig at stille frem viseren paa kjøkkenklokken 5 minutter hver morgen og tilbake igjen 10 minutter om kvelden for at skjøte paa arbeidstiden. Ja, saa paastod folkene der paa gaarden. En usedvanlig dygtig kvinde var hun iethvertfald.

Siste eierskifte på Dikemark var i 1898 da Kristiania kommune kjøpte eiendommen og anla et asyl for sinnssyke der.

Nytt medlem

Denne gang ønsker vi Torill Sæthre, Slømmestad, velkommen som nytt medlem i Røyken historielag.

Denne kart-skissen har vi hentet fra en trykksak om Kjekstad Golfklubb. Den viser de 18 banene som utgjør det komplette golfanlegget slik det tar seg ut i dag.

Vi har tegnet inn vannhjul-ets plassering og føyet til navn.

Gammel bebyggelse 6:

I vår serie "Gammel bebyggelse" har vi denne gang valgt å gjengi et foto av våningshuset på Rud gård på Spikkestad.

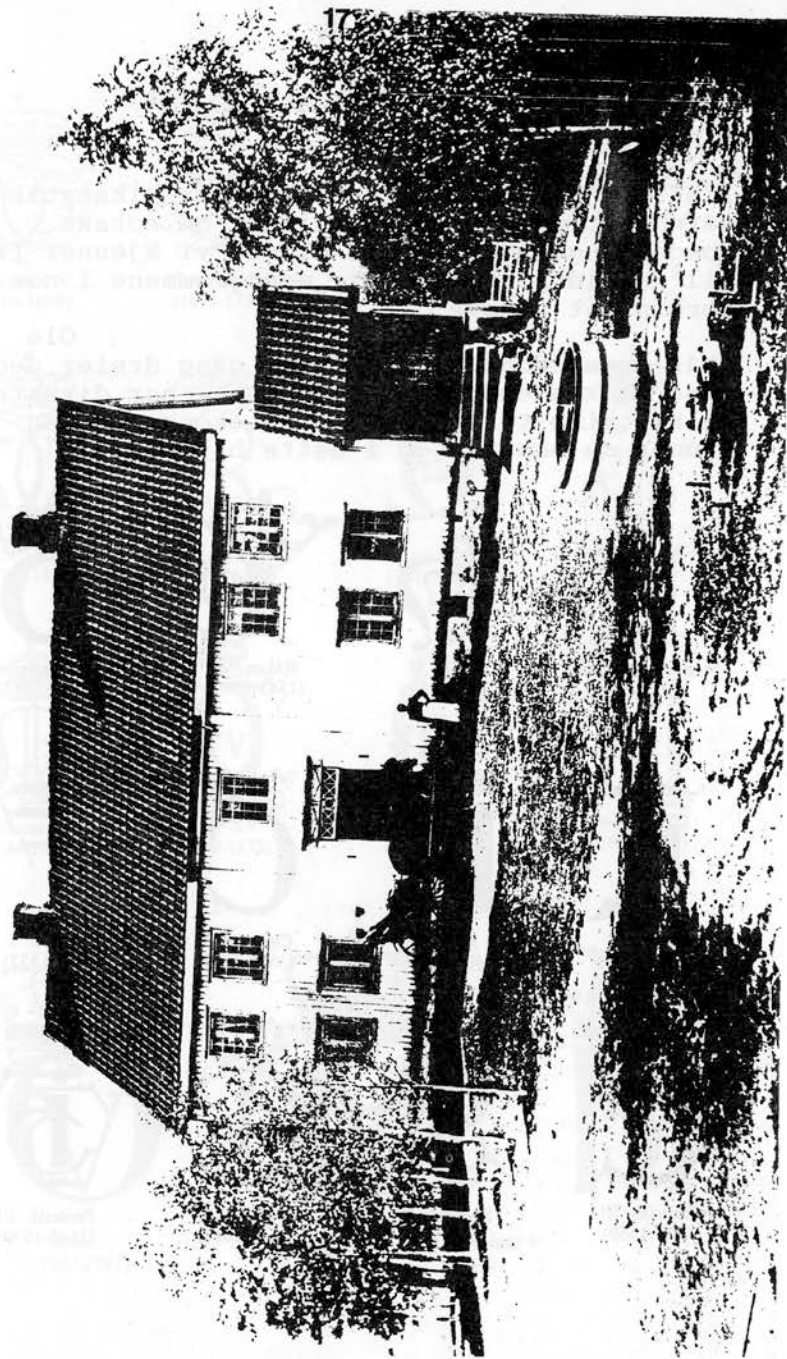
Aller først vil vi imidlertid gjengi hva som er skrevet om bebyggelsen på gnr. 5, bnr. 1, Rud, i boka "Norske Gaardsbruk" som kom ut i 1948: "Våningshus bygd 1830, drengestue gammel, bygd om 1919, låve m. fjøs og stall bygd 1924. Branntakst kr. 140 000.

Fotografiet er fra ca. 1900 og fotograf er Rud, Spikkestad. (Negativet er en glassplate i stort format).

Bygningen er en typisk 1800-talls bygning slik man gjerne bygde dem på større eiendommer i bygda. Den er oppført i laftet tømmer og er senere panelt. Den boble hovedinngangsdøren med glassfelt over og enkle dekorasjoner samt de smårutede vinduene i huset forøvrig er også typiske. Vi merker oss forøvrig en liten detalj: Det er bare takrenne ved hovedinngangen.

I forgrunnen til høyre ser vi et vanningskar for husdyrene. Det ble gjerne lagget av solid plank i furu eller eik og hadde tilførsel av rennende vann samt et overløpsrør.

Og foran vanningskaret ser vi hestevandringen. Det var tidligere tiders "energiverk". Vi ser tydelige spor etter hestens "evige" vandring i sirkel. Kraften ble overført til låven ved en jernstang som dreide rundt. Der ble hestekraften brukt til å drive treskeverk, rensemaskin, hakkelsmaskin og annet. Det skulle fortsatt gå et par-tre ti-år før elektrisiteten overtok.

NORSKE KONGEMONOGRAMMER GJENNOM 800 ÅR

I bladet "Arkivnytt" som utgis av Riksantikvaren har man også en artikkel om norske kongemonogrammer fra de eldste vi kjenner frem til Harald 5. Vi gjengir monogrammene i noe forminsket utgave.

Ole

(Vår premiekonkurranse denne gang dreier seg også om kongemonogram, men dette har direkte tilknytning til Røyken. Premiekonkurransen finner du annet sted i dette bladet).

Magnus Erlingsson
(1161-1184)

Håkon V
(1299-1319)

Håkon VI
(1343-1380)

Olav Håkonsson
(1380-1387)

Kristian I
(1449-1481)

Hans
(1483-1513)

Christian II
(1513-1523)

Frederik I
(1524-1533)

Christian III
(1537-1559)

Frederik II
(1559-1588)

Christian IV
(1588-1648)

Frederik III
(1648-1670)

Christian V
(1670-1699)

Frederik IV
(1699-1730)

Christian VI
(1730-1746)

Frederik V
(1746-1766)

Christian VII
(1766-1808)

Frederik VI
(1808-1814)

Carl XIII
(1814-1818)

Carl XIV Johan
(1818-1844)

Oscar I
(1844-1856)

Carl XV
(1859-1872)

Oscar II
(1872-1905)

Haakon VII
(1905-1957)

Olav
(1957-1991)

Harald V
(1991-)

Premiekonkurransen i nr 19

Premiekonkurransen i Bygdemagasinet nr. 19 gikk ut på å finne frem til navn på 10 gjenstander i historielagets bygdesamling i Kornmagasinet.

På mange av spørsmålene kunne forskjellige svar godtas. Det er nemlig et betydelig antall gjenstander i samlingen.

Vi lovet premier til to innsendere med riktige løsninger. Vinnere ble:

Jorun Dambo, Bødalen
Odd Sandlund, Hyggen

Begge er nærmest som veteraner å regne i vår premiekonkurranse. Premier har de fått tilsendt i posten.

VI GRATULERER.

Vårt forslag til oppgaveløsning er:

1. Redskap brukt i isdriften I S S A G
2. Laget av en stor tømmerstøkk og brukt til oppbevaring av melvarer Q R Y N H O L K
3. Meget skjelden skinnfell B J Ø R N E F E L L
4. Brukt av håndverker i bygningsfag Q X H Ø V E L
5. Fangstredskap for pelsdyr R E Y E S A K S
6. Stor gjenstand brukt til oppbevaring av så mangt E R A M S K A P
7. Brukt i smie A M B Ø L T
8. Brukt til kledvask V A S K E B R E T T
9. Brukt i skolen S K O L E P U L T
10. Brukt til istandsetting av tøy P R E S S E J E R N

-----<-----

Veiledning til at læse Haandskrifter

for

Borger- og Almueskoler.

Tidligere udgiven efter Foranstaltning af Departementet for Kirke og Undervisningsvæsenet.

Andet forøget Opflag.

Christiania 1858.

J. B. Cappelen's Forlag.

Vi har sett nærmere på noen av Røyken-skolens lærebøker fra 1800-tallet. En av bøkene som fanget vår interesse var en lærebok i håndskrifter utgitt i 1858. Inne i boken er skrevet med penn og blekk: "Ølstad skole, Røken 20de marts 1878".

Hele boka er håndskrevet, for det var lesing av håndskrift elevene skulle lære ved hjelp av denne boka. Men vi må erkjenne at vi hadde problemer med å forstå noen enkeltord i teksten. Derfor har vi fått Gustav Kirkerud til å tolke litt av innholdet for oss. Dette avsnittet av boka handler om det rike laksefiske under Hellefossen i Hougsund (Hokksund) samt de store historiske myntfunn på Hoen gård ved Hellefossen.

Vi gjengir Kirkeruds "oversettelse" angående myntfunnene samt et par klipp fra originalskriften i boka. Da kan leserne selv forsøke seg - -

Der stod i de katolske tider et Kapel, hvor nu den saakaldte Kapitel-eller Kapel-Bakke er, til at holde Messe i for Laksefiskeriets skyld. Gaarden Hoen er i den senere Tid bleven merkelig ved det sjeldne og rige antikvariske Fund som skete der den 12. August 1834. Paa en sumpig Slette omtrent 20-30 Skridt fra Gaardens Huse, fandt nemlig dengang en Grøftegraver 65 forskjellige Oldsaker og Mynter foruden flere Brudstykker og saadanne, hvilket alt syntes at have været forvaret i et slags Klæde som hensmuldrede ved at optages. Den største Deel af

disse fundne Sager var af Guld, og kun lidt deraf var af Sølv. Guldets Vægt udgjorde 88 1/16 Lod og blev det Heles fulde Metalverdi udbetalt Finderen og Stedets Eier med 2030 Spd. af Statskassen, ligesom det hele Fund blev af Storthinget i 1835 overgivet Universitetet til Eiendom, i deres Mynt-og Antikvitetssamling. Det derhos endnu opbevares. Det fortrinligste blandt de fundne Oldsaker var især 3 Guldringe, som i Oldtiden have været brugte til at bære omkring Armen og Halsen, samt en Brystspende der er meget kunstigt udarbejdet. Det øvrige bestod af smaa Ringe og runde Plader med udgravede Figurer af Guld og Sølv, forsynede med Hanker for deri at bæres. Samt i 300 Glasperler af ? arbeide.

Side 29.

Myntene, der ligeledes have Hanker, bestode i 9 persiske?, 5 frankiske, 4 bysantiske og 1 angelsaksisk, slagen mellom Aarene 364-807 før Christum. Man formoder at alle disse Sager have været baaren som en af en eller annen Avguds hvilket ikke var usedvanligt i Hedenold, og at de maaskje ere blevne skjulte og nedgravede i det 10. eller 11. Aarhundrede, da Asalæren blev fortrængt af den christne Tro, for at de ikke skulde bortrøddes af Nogen af den nye Læres tilhengeres lige, men man har og fremsat den Formodning, at de ere blevne hidførte til Norden, da det meste deraf regnes at være udenlandsk Arbeide, fra Frankrige eller Spanien ved en eller anden Nordmand paa hans Vikingetoge til disse Lande i det 9. eller 10. Aarhundrede.

Der skal

i en katolsk Kirke et Kapel, hvor nu den ældste Kirke eller Kapel. Naahke er ble at holde messe i for Særlig Kirke Skjæft. Gaerden Hoen er i sin senere tid bleven markelig og set ejellene og nye antikvariske Fund. Som skete der den 12de Aug. 1834. Der er samling blotte omkring 20-30 Skridt fra Gaardens Hov. Samt nemlig Sengene en Grøft grave og forskjellige Oldsager og Mynter. Sommen fæst Brudeklykker og som sammen. hvilket alt fyntes at have været forværet i et Sæls Hede. Som hængsmidlene og at optage. Den største Del af disse fundne Sager var af Guld, og kun lidt var af Sølv. Guldets Vægt udgjorde 88 1/16 Lod og blev det Heles fulde Metalverdi udbetalt Finderen og Stedets Eier med 2030 Spd. af Statskassen. Ligesom

det hele Fund blev af Storthinget i 1835 overgivet Universitetet til Eiendom, i deres Mynt-og Antikvitetssamling det derhos endnu opbevares. Det fortrinligste blandt de fundne Oldsager var især 3 Guldringe, som i Oldtiden have været brugte til at bære omkring Armen og Halsen, samt en Brystspende der er meget kunstigt udarbejdet. Det øvrige bestod af smaa Ringe og runde Plader med udgravede Figurer af Guld og Sølv, forsynede med Hanker for deri at bæres. Samt i 300 Glasperler af Hønsarbeide.

Omkring 2. Mile fra Drammen, hvor nordaf for Hovedkirke ligger Gaarden Hoen, hvorfra man ryder en heroverende Elvrigt over den omlyggende Ege. Gaarden ligger ved Høns. Elven, der her næsten nedløper Hølsfoss. Løber ud i den i Stormtiden omkring 100 Alen brede Høns. Elv.

Langt denne Elv, der flytter sig i Bølgene mellem Tinasien, ligger flere betydelige Gaarder, lang og Lange med en Høns. Elven i det fjerne for man Ege Lær og mørkt Skovland. Bjerge, og her ligger Høns. Elven. Gaarden, der ligger ligger Høns. Elven med det her. mindre Løsefiskeri; der er det betydeligste i hele Drammens Vandløb. Det er i fjerne Hølsfoss, at Løse fanges i Høls, Røser og Løse. Forden dermed var Fiskeri med Gaar.

*den ting som Modum det berømteste, men dette
er nå ikke lenger et nogen Bygghuset, og
Lagets Lagsaker har for den været lenger*

Også i Røyken (Brøholt) er det gjort betydelige funn av historiske mynter. Dette skal vi eventuelt komme tilbake til i Bygdemagasinet spalter ved en senere anledning.

Ole

HISTORIELAGETS ARKIV I BIBLIOTEKETS LAGER

Røyken historielag har en del lokalhistorisk materiale, protokoller m.v. lagret i det kommunale biblioteks lager i Rådhuset. Dette er første händskildestoff for en del lokalhistoriske studier.

Bernt Bærem Svendsen har laget en oversikt over hvilke materiale dette gjelder. Oversikten er ajour pr mars -91 og vi gjengir den nedenfor.

Spikkestad Teglverk

Arsberetning og status 1916-1917, protokoll
Forhandlingsprotokoll 1/4-1936-27/2-47-24/x-52
Produksjonsoversikt 1936-1968
Ringperm Regnskap 1936-43
Mappe Regnskapsskjemaer over arbeiderne 1943
Hullperm med Avisutklipp 1947-1957
"- " " " 1958-1962

Røyken Skytterlag

Stor protokoll 1971 (de første sidene skåret ut)
Forhandlingsprotokoll for Røykens Skytterlag 1897-1902(?)

Vestbygdens Vannverk

Generalforsamlingsprotokoll 25/3-1928-1/10-1955
Protokoll 26/3-1928-22/-1948
"- 20/10-1942-13/1-1956

"Handelen"

Stor protokoll/kassajournal 1909-1913

Vestbygdens Vel

Møteprotokoll 9/11-1924-24/2-1932
"- /3-1932-1/9-1963
"- 26/9-1963-27/9-1968

Røyken Bolig Byggelag

Protokoll: konstitusjonen, generalforsamlinger. Regnskap
Ansienitetsbok
Bilag i forb. m/oppløsning.

Spikkestad Husmorlag

Lagsprotokoll 22/8-1956-24/1-1966
"- 1966-1984. avsluttet 25/1-1985
Mappe m/medlemslister o.a. 1959-1962
Arsberetninger og medlemslister
Styremøter - ringperm
Kassabok
Rubrikkprotokoll 1971-84
"Seksårsklubben" 1976-79

Spikkestad Idrettsforening

Medlemsfortegnelse 1/2-1958
"- 4/6-1959-6/3-63
Kassabok

Røyken Idrettsforening

Protokoll: 19/9-1947-1/11-51
"- 1960-63
"- 1962
"Fotballgruppa" 4/11-1946-11/6-1955
"- jan-okt.-1963
"Damegruppa" referatbok 1945-55

Spikkestad Turnforening

Protokoll 1, 28/3-1957-2/11-64

R.O.S.

Møteprotokoll-20/3-1963-23/4-69
"- 5/5-1969-5/12-71
"- 1972
Styreprotokoll- 1/1-1972- /4-74
Turngruppa - 16/11-1964-20/3-72
Fotball " 20/4-13/10 -69

Vestbygdens frilyndte
ungdomsforening
en karton bøker

LITT OM ØSKAUGEPLER

Hos naboen vår -Hagbart Andersen- kan jeg huske at det sto et epletre i hagen. Det bar runde, fine epler, røde av farge og med noen grønne prikker i skallet. Familien kalte de jordbær-epler. Jeg husker de som harde og sure, i alle fall på høsten da vi smakte på de. Men dette er minner som ligger 60 år tilbake i tid. Eplene var flotte å se på og fristet nok guttunger. Formodentlig var eplet spisemodent lenger utpå vinteren.

Andersens eiendom og hage er fra ca. 1916. Men om treet var av sorten Øskaugeple aner jeg ikke. Treet er nå for lengst borte.

Det mørkrøde jordbæreple var forøvrig fint å se på.

Odd H. Sandlund

Gjenstander i Bygdesamlingen

I denne utgaven av Bygdemagasinet starter vi en ny serie vi har kalt "GJENSTANDER I BYGDESAMLING-en". Vi kan imidlertid ikke love å omtale alle gjenstander som befinner seg i historielagets samling i Kornmagasinet. Det ville fylle en hel bok.

Vi starter med en samling gjenstander som er nyttet til bearbeiding av ull.

HOVELTRE. Dette har inskripsjonen TADS og årstallet 1795. Det er brukt til renninga i veven, altså trådene som går på langs.

SAUESAKS. Dette er den eldgamle standardmodellen som man brukte til klipping av sauer med helt til vårt eget århundre.

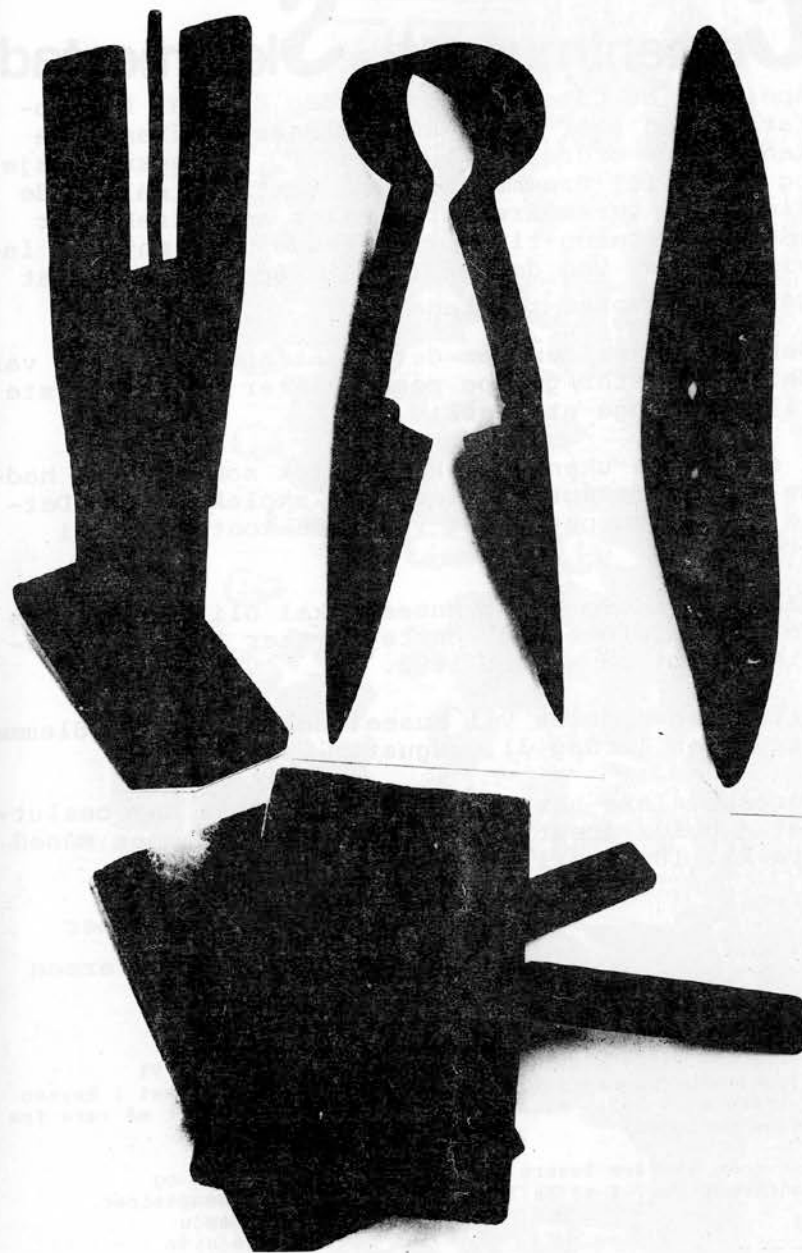
VEVSKYTTEL. Dette er en riktig fin utgave med svidde dekorasjoner. (Til glede for veverken i hennes arbeide i veven). Men årstall finner vi ikke. Man plasserte en spole med vevgarn inne i uthulingen i skytlen. Dette er den såkalte veften, altså trådene som går på tvers.

KARDER ble brukt til riving av ull før spinning og har vært i bruk helt opp mot vår tid. Dette er en standardtype man fortsatt kan kjøpe nye i spesielle forretninger.

Alle disse gjenstandene er en gave fra familien Bjørnstad på Heggum gård i 1987. De utgjør bare en liten del av en stor samling gjenstander som historielaget mottok fra familien den gang.

Alle gjenstandene har vært i bruk på Heggum i sin tid.

Ole

Cementmuseet, Slemmestad

Åpningen av Cementmuseet lørdag 8. juni ble møtt med stor interesse. Blandt de fremmøtte kan nevnes ordfører, kultursjef, fylkeskultursjef og repr. for Drammen Museum. Samtlige nålevende tidligere verksdirektører eller adm.direktører med tilknytning til C.P.C. hadde også mottatt invitasjonen. Ved den offisielle åpningen var det ca. 60 personer tilstede.

Senere på kvelden var det åpent hus. Hyggelig var det at en stor gruppe pensjonister var de første til å avlegge et besøk.

I den siste uken før skolene tok sommerferie hadde museet dessuten besøk av 3 skoleklasser. Dette er en gruppe Museet vil søke kontakt med i fremtiden.

Planene videre er at Museet skal bli betjent fra Folkebiblioteket når dette flytter til sekkefabrikken ut på nyåret 1992.

Etter henvendelse vil Museet holde oppe på Slemmestaddagen lørdag 31. august.

Forespørslene har vært så mange at vi har besluttet å holde åpent hver tirsdag i september måned fra kl. 18.00 til kl. 20.00.

for Museets venner
Cato L. Christoffersen

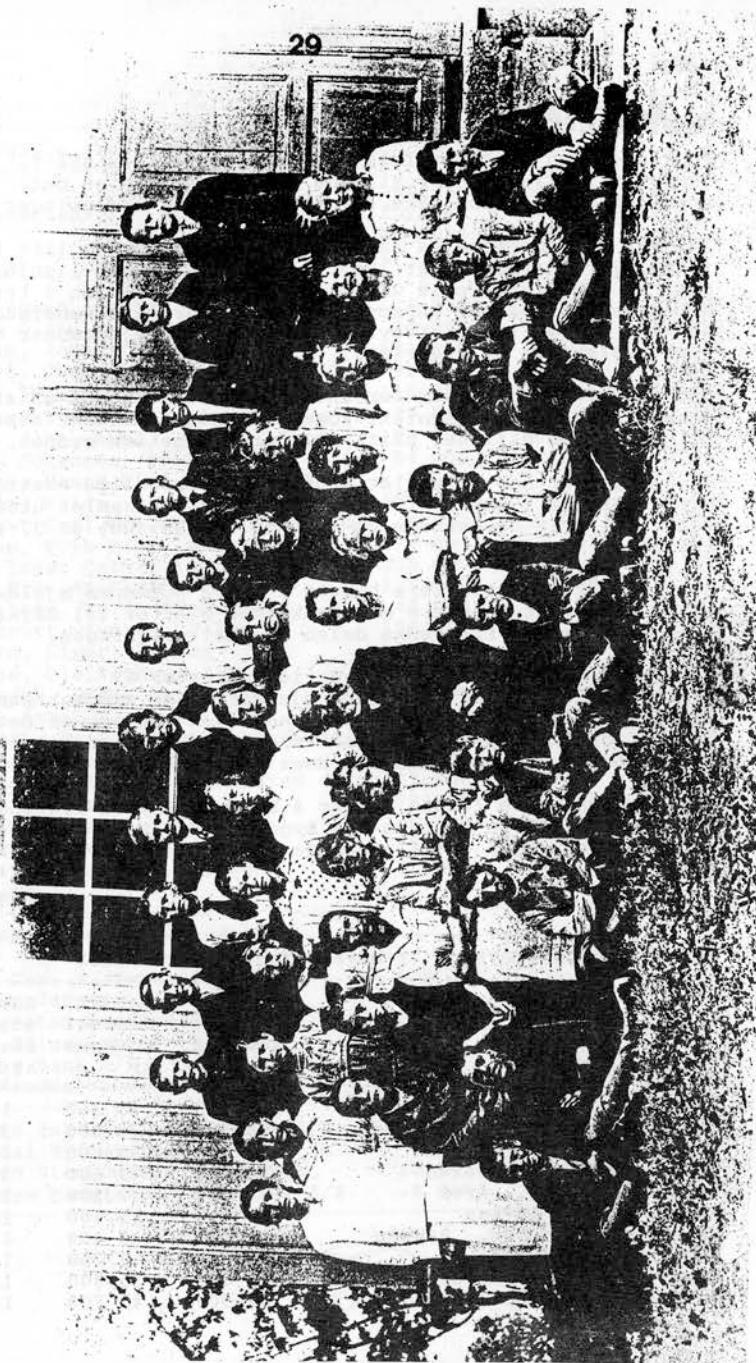
Konfirmanter anno ?

Nylig kom vi over dette gamle konfirmandbilledet. Vi gjenkjenner sogneprest Olaf Andreas Holm. Han virket i Røyken i årene 1904-1921. Altså må vi anta at fotografiet må være fra denne perioden.

Kan noen av våre lesere fortelle mer om billedet og konfirmandene? I så fall, ta kontakt med Bygdemagasinet.

Ole Sønju

Foto neste side - - - ->

Skatten 1963

Høsten er den årstiden folk flest er opptatt av skatt, restskatt, eller penger til gode? - spenningen er der, spesielt for dem som ikke har foretatt egne beregninger.

Vi har sett nærmere på skatteligningene i Røyken litt tilbake i tid. For inntreksåret 1963, f.eks. ble Røyken-ligningen gitt ut i bokform, pris 2 kroner. Boka er delt inn i tre hovedavsnitt. Det er personlige skatteyttere hjemmehørende i Røyken, personlige skatteyttere bosatt i andre kommuner og til slutt selskaper og rederier.

Det er beløpsangivelser for antatt formue kommune, antatt formue stat, antatt inntekt kommune, antatt inntekt stat og til slutt sum utlignet skatt. Alt er alfabetisk ordnet.

Vi gjengir et noe forenklet utdrag. Av personlige skatteyttere hjemmehørende i Røyken tar vi med de som har samlet utlignet skatt til stat og kommune på over 10 000 kr. Det er 37 i tallet.

Ligningen for skatteyttere bosatt i andre kommuner gjelder i alt vesentlig hytteeiere med beskjedne skatter til Røyken. Vi gjengir ikke noe fra denne delen av skatteligningen.

Ligningen for selskaper og rederier omfatter 67 skatteobjekter. Også fra denne gjengir vi de som har samlet utlignet skatt på over 10 000 kroner. Som man ser er det sementfabrikken som er den helt store bidragsyter til fellesgodene. Vi tar også med noen mer spesielle selskaper.

Hvis noen av våre lesere ønsker å studere Røyken-ligningen for 1963 nærmere så ta kontakt med Bygdemagasinet for eventuell utlån. Vi har også en tilsvarende ligningsbok for inntreksåret 1964.

Ole

Personlige skatteyttere i Røyken inntreksåret 1963

Navn (alfabetisk)	Antatt formue kommune kr	Antatt inntekt kommune kr	Sum utlignet skatt kr
Bøge, Max, Hyggen	136 000	48 300	14 759
Davidson, Storm F., Nærnes	106 000	70 000	32 240
Espeseth, Peder, Røyken	69 000	39 600	12 267
Føyen, Arne, Slemmestad	12 000	79 600	37 195
Gripstad, Ole T., Aros	79 000	39 200	12 728
Hagen, Einar, Røyken	34 000	49 100	18 999
Halling, Ralph Chr., Røyken	13 000	45 400	10 374
Haug, Kåre, Røyken	15 000	2 700	11 675
Hauglin, Josef, Røyken	60 000	35 800	12 937
Hekneby, Egil, Spikkestad	34 000	43 700	14 194

Personlige skatteyttere i Røyken inntreksåret 1963

Navn (alfabetisk)	Antatt formue kommune kr	Antatt inntekt kommune kr	Sum utlignet skatt kr
Henningsen, Ragnar, Spikkestad	13 000	38 600	11 328
Hole, Olav, Spikkestad	10 000	39 800	11 922
Hyggen, Johan, Hyggen	143 000	36 500	10 976
Hyggen, Ove, Hyggen	91 000	36 500	10 423
Høvik, Bjarne, Båttstø	116 000	34 700	10 973
Johansen, Christian A., Aros	20 000	72 300	33 853
Lund, John, Aros	180 000	90 000	48 680
Moen, Johannes, Spikkestad	84 000	34 200	10 543
Nilsen, Henry Olaf, Slemmestad	2 000	41 600	11 582
Nilsen, Hilda, Slemmestad	107 000	33 100	10 808
Nissen, Carl Fredrik, Slemmestad	5 000	55 600	20 080
Nossum, Erik Olaf, Spikkestad	34 000	43 700	11 711
Pay, Ingar Cathrinus, Røyken	235 000	42 400	18 279
Rud, Ole, Spikkestad	138 000	40 000	12 563
Sivertsen, Leif, Slemmestad	44 000	43 800	10 974
Skogbrott, Sverre, Dalbø	196 000	38 500	13 890
Slåtto, Einar, Røyken	113 000	57 700	25 064
Steene, Ole Røyken	18 000	41 300	11 415
Stenseth, Helge Egil, Aros	20 000	37 500	10 800
Sund, Johan H., Oslo	-	34 300	10 431
Sørsdal, Bjarne, Spikkestad	157 000	33 300	10 242
Thori, Johannes, Nærnes	14 000	41 700	13 648
Utengen, Nils G., Spikkestad	177 000	41 400	13 009
Wang, Trygve, Dalbø	378 000	61 000	30 816
Yli, Olaf Hansen, Røyken	140 000	60 900	26 692
Aase, Gunnar, Heggedal	5 000	38 300	10 428
Aasgaard, Gabriel, Røyken	73 000	34 900	11 012

-Selskaper og rederier

-A/S Chr. P. Cementfabrikk	1 838 900	1 453 700	402 573
Røyken Jernvarefabrikk A/S	380 000	64 500	33 898
Slemmestad Samvirkelag	528 000	47 300	20 899
Oslo Bølgepappfabrikk	-	72 000	14 680
Røken Bank A/S	473 000	71 000	16 344
A/S Søndre Nærnes	219 000	25 400	12 836
Båttstø Iskompani A/S, Båttstø	9 000	0	36
Gjerdal Hytteforening	4 000	300	158
Hyggen Stenhuggeri A/S, Oslo	12 000	0	48
Nærnes Manufaktur & Møbler A/S	8 000	0	32

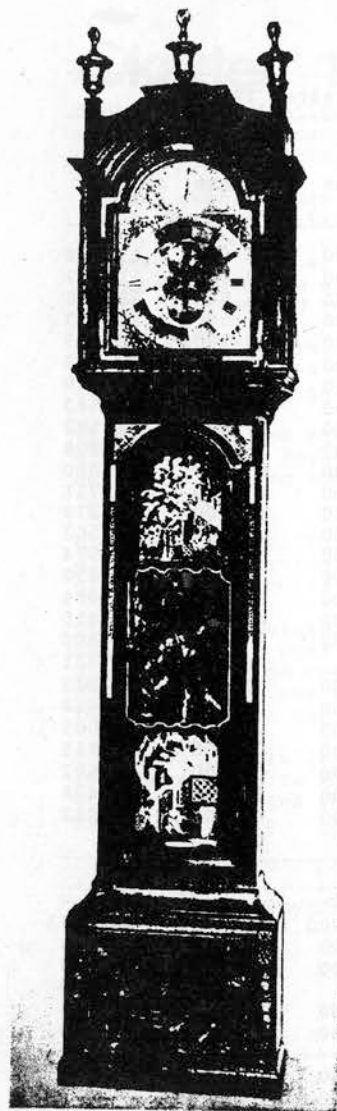
Prestens Klokke

I bygdeboka for Hurum (utgitt i 1969) fant vi dette fotografiet av et nydelig stueur. Og billedteksten forteller at det er klokka til selveste Røykenpresten det dreier seg om.

I følge teksten kjøpte Christian Iversen Werpen klokka i 1820-årene. Christian Iversen var født på gården Åros Lille i 1790. Foreldre var Iver Joensen, bonde og gjestgiver, og hustru Maria Pedersdatter.

Den legendariske sognepresten Christian Holst døde i året 1824. Grunnen til at klokka havnet på Verpen antar vi kan være at det ble holdt auksjon i prestegården over Holsts bohabe etter hans død. Men vi understreker at dette bare er antakelse.

Vi vet imidlertid at prestesønnen Paul Christian ofte var i pengeknipe til tross for sin høye stilling, bl.a. var var han statsråd i en årrekke.

Gulvklokke hos fru Gjertrud Werpen. Har tilhørt sogneprest Chr. Holst i Røyken. Kjøpt av Chr. Werpen i 1820-årene.

Ved en anledning mottok han en høy utmerkelse av den polske keiser. Den sendte han ved første anledning med en venn til London for å få den omsatt i klingende mynt. Prisen på slike klenodier var høyere der enn her hjemme. "Jeg har ikke anledning til å ha slik død kapital liggende", sa han.

Ole

Matkunst i Røyken

Som råvare er maten natur. Vel tilberedt er den kultur.

Disse linjer er hentet fra et oppskriftheft som kom ut i 1987. Titlen på hefte er "Fra de gamle gryter". Mat med tradisjon innsamlet av pensjonistforeninger i Buskerud 1987.

Hensikten med innsamlingen var å bevare oppskriftene for ettertiden. Totalt har hefte 50 oppskrifter, fordelt på middagsretter, potetter og bakst.

Ingen av oppskriftene er innsendt fra Røyken. Derfor inviterer vi våre lesere til å sende oss oppskrifter med en viss tradisjon i Røyken. Vi vil gjengi oppskriftene i Bygdemagasinet etter hvert. Og om vi får inn et litt større antall, vil vi bearbeide dem og eventuelt gi ut et eget hefte. - Hva med: RØYKEN-MAT PÅ ALLE FAT?

Vår adresse er:

Bygdemagasinet,
Krystallveien 37,
3478 Nærnes

Eller du kan ta telefon, (03) 281254 Ole Sønju

Bygdemagasinet som bok – noe for deg?

Den utgaven av Bygdemagasinet du nå holder i hånden er den 20. i rekken siden førsteutgaven så dagens lys i mai 1985.

Da Bygdemagasinet nr. 10 kom i mai -88 tilbød vi våre medlemmer å få utgavene nr 1-10 innbundet som bok. Totalt besørget vår lokale bokbindermester Gunnar Kristiansen 20 bøker i solid og vakker innbinding.

Nå gir vi deg et nytt tilbud:

Bygdemagasinet nr. 11-20 vakkert innbundet i en solid bruksbok med gulltrykk i ryggen. Prisen er 95 kr.

Vi har et lite restopplag av noen av utgavene og kan muligens skaffe de bladene du eventuelt måtte mangle.

Hvis dette er noe for deg så ta kontakt med Bygdemagasinet redaksjon, Krystallveien 37, 3478 Nærnes (tlf. 03 281254) så snart som mulig.

Ole

for 50 år siden

Juli 1941

I går klarte to unge piker å utføre ikke så lite av en svømmebe-drift, idet de svømte fra Sandtangen og over fjorden til Hernes-tangen i Gjerdal på 1 time og 22 minutter. De to særdeles svømmedyktige piker er 17 år gamle Astrid Sandviken fra Drammen og 16 år gamle Marie Gjærdal fra Røyken.

Drammens Tidende
Buskeruds Blad

Barnemord

Denne dystre notisen kunne leses i Drammens Tidende og Buskeruds Blad en junidag for 100 år siden:

Igaar indsattes i Varetegtssarrest hersteds Pigen Amalie Nilsdatter fra Røken som sigtet for Barnefødsel i Dølgemaal og at have forvoldt sit nyfødte Barns død. Hun fremstilledes idag for Sorenskriveren i Lier, Røken og Hurum, og vedgik aabent sin Forbrydelse. Sigtede er 24 Aar gammel.

HJEMMEBRENNING TILLATT ?

I Bygdemagasinet nr. 19 gjenga vi en gammel "lensmannshistorie" som dreide seg om hjemmebrenning.

Dessverre hadde siste linje falt ut under trykningen. Derfor mistet historien sitt poeng.

I korthet gikk det hele ut på at to eldre gubber diskuterte hjemmebrenning, og den ene sa "Ja, her i bygda brenner dom alle" - - "Næggum om dom gjør", svarte den andre "for lensmann brenner itte" - - "Åssen kan du værre så sikker på de a"? - - "Jo, det må vel je vætta, før det er je som brenner førn"

Vi minner om at Cementmuseet i Slemmestad har åpent hver tirsdag i september måned fra kl. 18.00 til kl. 20.00.

ANNONSE

SLEKTSSYSTEM FOR PC.

PC-program for registrering av data om personer i slektsgransking. Det kan registreres inntil 9999 personer i en fil (på harddisk). Følgende opplysninger registreres som standard:

- Etternavn
- Fornavn
- Fødsels- og dødsdato
- Sted for fødsel og død
- Kjønn
- Dato og sted for ekteskapsinngåelser.

I tillegg kan det registreres opplysninger om bosted (adresse), yrke, utdanning, militære og medisinske forhold. Det kan også legges inn kommentarer og merknader i fritekst, f.eks. referanser til kilder.

Alle slekts- og ekteskapsforhold knyttes sammen på en enkel måte. Systemet har en rekke kraftige standardrapporter, med bl.a. tegning av slektstavler.

Programmet er menystyrt og det medfølger en utførlig 60-siders håndbok på norsk.

Programmet kan benyttes på alle IBM-kompatible PC-er med operativsystemet MS-DOS. Programmet anbefales installert på harddisk.

Pris: kr. 350 (inkl. porto og forsendelse). Ved bestilling må diskettformat oppgis.

Jørg Eirik Waula
Bergliveien 5a
4030 Hinna
Tlf. (04) 58 23 32